

TYÖSUOJELURAHASTON LOPPURAPORTTI HANKE NO 112159

TYÖFYSIOTERAPIA UUSIKSI – TYÖHYVINVOINTIA TYÖSSÄ UUDISTUMALLA

Pehkonen I¹, Toikka T², Rauas-Huuhtanen S¹, Launis K, ja Nevala N^{1,3}

¹ Työterveyslaitos

² Helsingin työterveyskeskus

³ Jyväskylän yliopisto

Projektia ovat rahoittaneet Työsuojelurahasto ja Helsingin kaupungin työterveyskeskus

Työsuojelurahasto
Arbetarskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Projektin lähtökohdat

- Työfysioterapiassa kehitystyötä oli tehty, mutta työhyvinvointi heikkeni jatkuvasti:
 - Työn tavoitteet ja johdon odotukset epäselvät. Paikka moniammatillisessa työryhmässä epäselvä ja riippuvainen henkilökohtaisista suhteista. Työfysioterapeutin palveluvalikoima tekijästä riippuvainen.
 - Painotuksen sanottiin olevan ennaltaehkäisevässä työssä? Mitä se tarkoitti ja mihin ajateltiin vaikuttettavan? Mikä oli työn kohde?
- WDC-vuosi innoittajana, toiveena oli hyödyntää myös palvelumuotoilua syventämässä asiakasnäkökulmaa.
- TSR:Ita kehittämistä puolelta hankkeen kustannuksista. Toinen puoli omaa rahoitusta

Tutkittua työfysioterapeutin työstä

Tutkittua työfysioterapeutin työstä

- aiempien tutkimusten mukaan
 - työfysioterapeuttien asenteet tutkittua tietoa kohtaan olivat positiivisia ^{1,3}
 - tutkitun tiedon hyödyntäminen oli vähäistä²
 - tieteellisen tiedon hyödyntämistä estäviä tekijöitä:
 - puutteellinen taito hakea tieteellistä tietoa ja hyödyntää tietoa työssä ^{2,3}
 - vaikeus ymmärtää englanninkielistä tieteellistä tekstiä ja löytää siitä työn kannalta olennainen¹
 - ajan puute^{2,3}

¹Döpp, CM et al. (2011) A survey of evidence-based practice among Dutch occupational therapists. *Occup. Ther. Int.* 19:17-27.

²McCluskey, A. (2003) Occupational therapists report a low level of knowledge, skill and involvement in evidence-based practice. *Aust. Occup. Therapy J.* 50:3-12.

³Jette DJ et al. (2003) Evidence-based practice: Beliefs, attitudes, knowledge, and behaviors of physical therapists. *Physical Therapy* 83: 786-805.

Tutkittua työfysioterapeuttin työstä

- **riittävän aikaisin toteutetut ergonomiainventiot ovat vaikuttavia** ehkäistäessä liikuntaelinvaivoista aiheutuvaa tuottavuuden laskua ¹, sairauslomia ja kustannuksia ²
- ergonomiset toimenpiteet pitää integroida työpaikan eri suunnitteluvaiheisiin riittävän ajoissa³
- todellinen moniammatillisuus terveydenhuollossa vaatii eri koulutustaustaisten ammattiryhmien hyvää yhteistyötä ⁴

¹Martimo, KP et al. (2010). Effectiveness of an ergonomic intervention on the productivity of workers with upper-extremity disorders--a randomized controlled trial. *Scand J Work Environ Health* 36:25-33

²Arnez, B. et al (2003). Early workplace intervention for employees with musculoskeletal-related absenteeism: A prospective controlled intervention study. *JOEM* 5:499-506.

³Seim and Broberg (2010). Participatory workspace design: A new approach for ergonomists? *Int J Ind Ergon* 40:25-33.

⁴Manninen, P et al. (2007). Hyvä työterveyshuoltokäytäntö. Vammala, Sosiaali- ja terveysministeriö, Työterveyslaitos.

Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteet

- Uudistaa Tyken työfysioterapian toimintakonsepti
- Vahvistaa ja selkiyttää työfysioterapeuttien asiantuntija-asemaa osana työterveyshuollon moniammatillista toimintaa.
- Parantaa työfysioterapeuttien työhyvinvointia
- Uudet palvelut ja toimintatavat perustuvat muista tutkimuksista ja kehittämishankkeista saatuun vaikuttavuusnäyttöön
- Haetaan parasta tapaa organisoida työfysioterapeuttien palvelut osana työterveyshuoltoa
- Asiakasnäkökulman syventäminen palvelun palvelunmuotoilun avulla

Työn mielekkyys – työn sujuvuus ja tavoitteellisuus, työvälineiden ja –menetelmien päivittäminen lisäävät työhyvinvointia

Tulostavoitteet osavaiheissa

- Kevät 2012:

- Työskentelyyn osallistuvat oppivat analysoimaan toiminnassa tapahtuneita muutoksia ja oman työnsä (palvelujen, toimintaprosessien) kehityslogiikkaa sekä hahmottamaan nykyisten toimintatapojensa ja oman osaamisensa perustaa.
- Hankkeessa syntyy uusia työfysioterapian palveluinnovaatioita ja työn kehittämisen kriteereitä

- Syksy 2012:

- Kehittämiskokeilujen suunnitteluvaiheessa syvennetään työfysioterapeuttien osaamista valittujen teemojen osalta.
- Pilottihankkeet suunnitellaan hyödyntämällä tutkimusnäyttöön perustuvia toimintamalleja ja työvälineitä

Tulotavoitteet osavaiheissa

- Kevät 2013:

- Pilottihankkeiden avulla testataan kehittämissideat, suunnitellut toimintamallit ja työvälineet käytännössä.
- Pilottien vaikuttavuuden ja toimivuuden arvioinnista saadaan tietoa uusien työfysioterapiapalveluiden pohjaksi.

- Syksy 2013:

- Työfysioterapiapalvelut on organisoitu uudelleen.
- Palvelut on tuotteistettu ja palveluprosessit on kuvattu Tyken toimintajärjestelmään.
- Uusista palveluista on monipuolista tiedotusmateriaalia.
- Hankkeet tulokset ja vaikutukset on arvioitu, ja niistä on tiedotettu asiakkaille ja valtakunnallisesti.

Asiantuntijuuden kehittämisen lähtökohtia ja tavoitetilä

	Lähtötilanne	Tavoitetilä
Ergonomia-käsitys	Yksittäiset, lähinnä fyysiset riskitekijät (mikroergonomia)	Kokonaisvaltainen lähestymistapa, laaja ergonomiakäsitys (makroergonomia)
Toiminta	Ongelmia korjaavaa	Ennaltaehkäisevää
Kohde	Yksittäiset työntekijät	Työntekijäryhmät, työprosessit
Toimijat	Ammattiryhmät erillisinä	Moniammatilliset tiimit

Tavoitteellinen työ, yhtenäiset toimivat prosessit, vaikuttavat toimintakäytännöt hyvinvoiva työfysioterapeutti

Osaamisen kehittämisessä tavoitteina oli mm.

- ottaa työfysioterapeuttien käyttöön uudenlaisia osallistuvan ergonomian toimintatapoja ja arvioida niiden toimivuutta
- kehittää ja kokeilla uusia tiedon jakamisen ja yhteisen oppimisen toimintatapoja työfysioterapeuttien työssä

Hankkeen vaiheet, osallistujat ja menetelmät

Hankkeen vaiheet

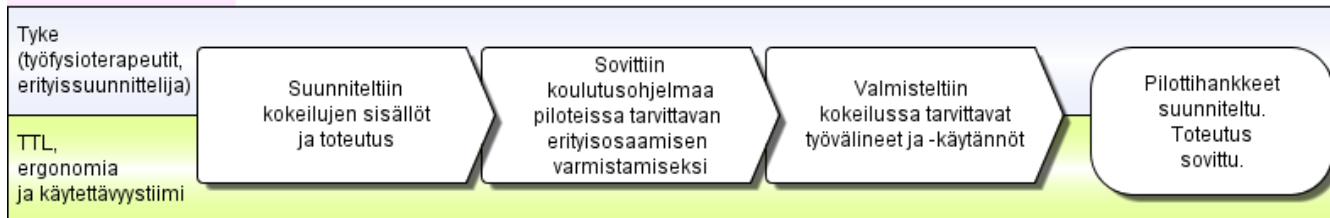
Huhti-kesäkuu 2012

VAIHE 1 Työn analysointi

- Nykyisen toimintatavan tutkiminen ja arviointi.
- Uuden toimintatavan mallintaminen ja suunnittelu

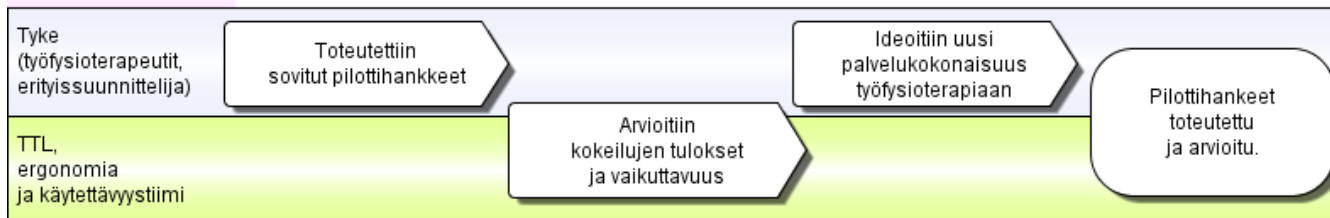
Heinä-joulukuu 2012

VAIHE 2

- Tiedon ja osaamisen hankkiminen

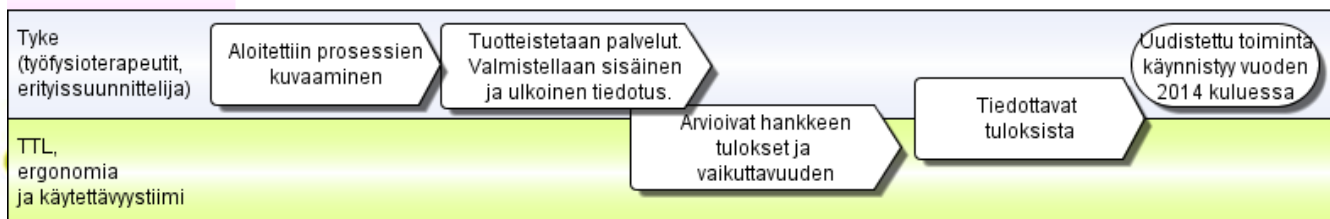
Tammi-kesäkuu 2013

VAIHE 3

- Kokeilut ja niistä oppiminen

Heinä-joulukuu 2013

VAIHE 4

- Tulosten arviointi
- Uuden toiminnan käynnistäminen

Osallistujat

- 11 työfysioterapeuttia, jotka työskentelivät moniammatillisissa tiimeissä yhdessä 132:n työterveyshuollon ammattilaisen kanssa

	Vaihteluväli	Mediaani
Ikä (vuotta)	44-63	54
Työkokemus työfysioterapeutin työstä (vuotta)	13-32	20

- muutospajan vetäjä, työterveyshuollon erityissuunnittelija, 4 työterveyslaitoksen asiantuntijaa

Menetelmät

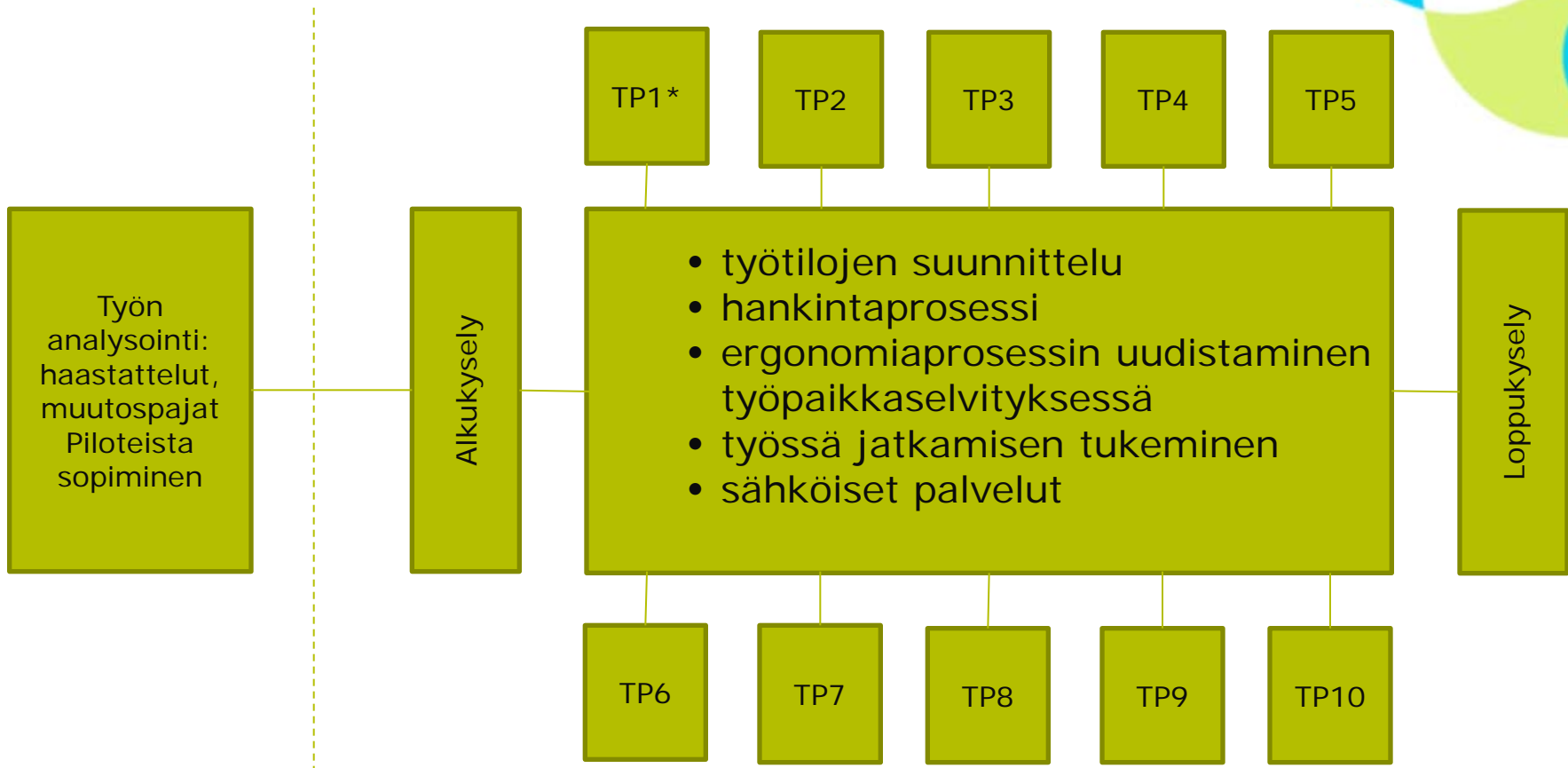
Osallistuva toimintatapa

(osallistujien haastattelu, muutospajat, työpajat, parityöskentely, mentorointi, projektin virtuaalinen työtila mm. hankeblogi)

- **Muutospajat** (haastattelut, 4 muutospajaa, suunnittelupalaverit ja välitehtävät)
- Kehittäminen pilottikokeiluiden avulla
- Työpajat 10 kpl
 - Info-osa
 - Miten luet tieteellistä artikkelia?
 - Mistä löydät ergonomiatietoa? Työkaluja suunnitteluprosesseihin osallistumiseen)
 - Kehittämisosaa
 - Pilottikokeiluiden suunnittelu
 - Miten pilottihankkeet ovat edistyneet?
 - Mitkä ovat seuraavat vaiheet hankkeessa?
 - Pilottikokeilujen toteutus asiakkaan kanssa
- **Hankepalaverit ja parityöskentely** (Uusien palveluprosessien suunnittelu, palveluun tarvittavan materiaalin työstäminen)

Kehittämispilotit ja työpajat

Helmikuu-Kesäkuu
2012

Elokuu 2012

Joulukuu 2013

* TP=työpaja

Hankkeen arviointi

- Oppimisprosessin arviointi
 - alku- ja loppukysely (tiedon taso, valmiudet ja osallistuminen työpaikkojen prosesseihin)
 - itsearviointi jokaisen työpajan jälkeen (työpajoissa saadun tiedon vaikuttavuus omaan työhön, oma osallistuminen työpajaan)
- Pilottien vaikuttavuuden arviointi
 - jonkin arviointimenetelmän sisällyttäminen pilottiin
 - pilottien vaikuttavuus
 - pilottien onnistumista edistäneet ja estäneet tekijät
- Hankkeen tulostavoitteiden arviointi
 - Onko tulostavoitteet saavutettu hankkeen eri vaiheissa?

Hankkeen tulokset

Vaihe 1: Työn analysointi

Haastatteluissa havaittua (Kirsti Launis)

- Työfysioterapeuteille oli kehittynyt "omia" toimintatapoja, ei usein tietoa siitä miten toinen toimii.
- Yhteistyö asiakkaan kanssa oli usein kiinteämpää kuin oman moniammatillisen tiimin kanssa.
- Tf:n työ oli kysyntäohjattua ja sirpaloitunutta (ei suunnitelmallista ja tavoitteellista), tavoittaa käytännössä vain pienen osan asiakaskunnasta.
- Tf:n työ on kuitenkin kiinnostavaa ja haastavaa. Tykessä hyvät kehittymismahdollisuudet.

Vaihe 1: Työn analysointi

Tf:n työn muutos toimintakonsepteina

(Kirsti Launis)

- Toimintaa sekoittavat useat päällekkäiset toimintakonseptit, jotka ovat tulleet mukana Tykeksi yhdistyneistä organisaatioista, työterveyshuollon valtakunnallisten linjausten ja lakimuutosten kautta sekä työfysioterapia-alan kehityksestä.
 - Hoitokonsepti (1984 –
 - Työolokonsepti (1984 –
 - Tykystä tyhyyn toimintakonsepti (1995 –
 - Työn muutoksen (työlähtöinen) konsepti (2005 –
- Haastatteluista ja työpäiväkirjoista löytyi 25 erilaista toimintatapaa ja asiakasprosessia

Vaihe 2. ja 3. Pilottikokeilujen suunnittelu, osaamisen kehittäminen ja kokeilujen toteuttaminen

- Työtilojen suunnittelu
- Hankintaprosessi
- Ergonomiaprosessin uudistaminen työpaikkaselvityksessä
- Työssä jatkamisen tukeminen
- Sähköiset palvelut

Tilasuunnittelu: Peruskorjauksen suunnitteluprosessiin osallistuminen

• Tavoitteet:

- Selvittää, miten tilasuunnitteluprosessit etenevät kaupungin organisaatiossa ja missä vaiheissa työfysioterapeuttien asiantuntemusta tarvitaan
- Lisätä työfysioterapeuttien osaamista tilasuunnittelussa
- Selkeyttää Tyken palveluprosessia tilasuunnittelun alueella
- Viedä ergonomia- ja esteettömyystietoa uusien tilojen suunnitteluun

• Toimenpiteet:

- Kokoonnuttu asiakkaanjohdon kanssa ja esitelty palvelua.
- Mallinnettu tilasuunnitteluprosessi ja työfysioterapeuttien rooli eri vaiheissa.
- Työpajoissa syvennetty työfysioterapeuttien osaamista tilasuunnittelusta
- Koottu tarvittavaa materiaalia

• Pilotin vaikutusten arviointi:

- On kuvattu työfysioterapian toimintamalli tilasuunnitteluhankkeissa (sisäinen prosessin kuvaus).
- Työfysioterapeuttien osaaminen tilasuunnittelussa lisääntynyt

Tilasuunnittelu: Peruskorjauksen suunnitteluprosessiin osallistuminen

Edistävät tekijät

- Varattu riittävästi aikaa
- Hyvä yhteistyö
- Selkeät vastuut eri toimijoilla
- Tiedon saanti

Estävät / hankaloittavat tekijät

- Hankkeessa paljon toimijoita, uuden yhteistyön virittäminen hankalaa
- Perustyö vie ajan, ei aikaa kehittämiselle
- Päästiin mukaan liian myöhäisessä vaiheessa, suunnitelmat oli jo tehty melko pitkälle, mutta hankkeen käynnistyminen viivästyy edelleen rahapulan vuoksi.

Hankintaprosessi: Sairaalan irtokalusteiden hankintaan osallistuminen

• Tavoitteet:

- Selvittää, miten erilaiset hankintaprosessit etenevät, missä vaiheessa työfysioterapeuttien toiminta olisi vaikuttavinta ja millä tavoin tft:ien asiantuntemus saadaan osaksi hankintaprosessia
- Tukea sairaalan kalustesuunnitteluun ja apuvälineiden hankintaan osallistuvia tahoja -> työtiloihin työn sujuvuuden ja henkilöstön terveyden näkökulmasta parhaiten soveltuvat kalusteet ja apuvälineet

• Toimenpiteet:

- Kaupungin hankintaprosessit erilaisia virastosta/tilaajasta/hankintamääristä riippuen. Prosesseja ja tft:n roolia niissä on mallinnettu.
- Tft osallistuneet suunnitteluryhmän kokouksiin, tuoneet niissä esille kalusteiden ja apuvälineiden hankintaan liittyviä työntekijöiden terveyteen liittyviä näkökohtia sekä auttaneet vaihtoehtojen valinnassa.
- Tft:t tehneet yhteistyötä mm. TTL:n asiantuntijoiden kanssa (potilasnostimet)

• Pilotin vaikutusten arviointi:

- Tft:t osallistuneet kokouksiin ja vieneet niihin ergonomiatietoa
- Osa ehdotuksista toteutetaan, osa jää toteuttamatta taloudellisten syiden vuoksi
- Osallistuminen lisännyt tft:ien osaamista, työn mielekkyyttä ja hyvinvointia

Hankintaprosessi: Sairaalan irtokalusteiden hankintaan osallistuminen

Edistävät tekijät

- Työterveyshuollon johdolla ja tiimien vastaavilla hyvä tft-palvelujen tuntemus
- Palvelujen markkinointi
- Työryhmätyöskentely
- Asiakas ymmärtää toimivan työympäristön merkityksen työhyvinvoinnille ja arvostaa sitä -> henkilöstön sitouttaminen hankkeseen

Estävät / hankaloittavat tekijät

- Tiukka aikataulu
- Tft:t eivät tunne kaikkia sairaalan toimintoja
- Taloudelliset resurssit
- Tft:ien osallistumiselle varattu liian vähän aikaa

Perustyöpaikkaselvityksen kysymysten uudistaminen - Ergonomiaselvitysprosessin uudistaminen

- **Tavoitteet:**

- Kehittää perustyöpaikkaselvityksen yhteydessä kerättävää esitietokyselyä siten, että kysymyksillä nousevat myös ergonomiset kuormitustekijät/hankaluudet työprosessissa paremmin esille.

- **Toimenpiteet:**

- Ergonomiaselvitys prosessikuvaus on tehty
- Perustyöpaikkaselvityksen esikyselylomakkeen kysymyksiä on muokattu
- Ergonomiaselvityksen työvälineitä on kehitetty (Esim. häiriöpäiväkirjan kysymykset on laadittu)

- **Pilotin vaikutusten arviointi:**

- Pilotti nosti esille esikyselyn kysymyksen uudistustarpeen. Kyselyn ja prosessin uudistaminen osui sopivasti koko Tyken työpaikkaselvitysprosessin päivityksen yhteyteen. Pilotin tavoitteet saavutettiin.

Ergonomiaprosessin uudistaminen työpaikkaselvityksessä

Edistävät tekijät

- Hyvä hankesuunnitelma aikatauluineen
- Yksi vetäjä
- Hankkeeseen osallistuvien hyvä yhteistyö ja aikatauluista kiinnittäminen
- Johdon sitoutuminen
- Palveluyksiköt ovat hyväksyneet hankkeen

Estävät / hankaloittavat tekijät

- Tavoitteiden ajoittainen hämärtyminen

Työssä jatkamisen tukeminen

- **Tavoitteet:**

- Tukea osatyökykyisten työssä jatkamista
- Parantaa TULE-vaivoista kärsivän asiakkaan palveluohjauksen sujuvuutta
- Selkiyttää työfysioterapian yksilöpalveluiden palvelukokonaisuutta Tykessä
- Parantaa moniammatillista tiimityötä ja yhtenäistää tiimin toimintatapoja

- **Toimenpiteet:**

- Pilotoitu varhaisen tuen moniammatillista toimintamallia yhden palveluyksikön tiimin kanssa.
- Ideoitu uusia toimintamalleja vaikuttavuuden lisäämiseksi ja resurssien kohdistamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla.

- **Pilotin vaikutusten arviointi:**

- Asiakkaan kannalta palveluohjaus toimii osittain
- Tiimien valmiudet työhön paluun tukeen vaihtelevat; pilottitiimissä asioihin tartutaan aiempaa aktiivisemmin
- Ajoitus on parantunut asiakkaan kannalta
- Pilotista saatiin idea uudelle toimintamallille, joka selkiyttää tft:ien työtä, lisää mielekkyyttä ja haastaa syventämään osaamista ja etsimään ratkaisuja.

Työssä jatkamisen tukeminen

Edistävät tekijät

- Asiakkaat ohjautuvat omalle työfysioterapeutille
- Tyken sisällä kaikilla yhteiset toimintamallit
- Kaikilla prosessi selvillä
- Aktiiviset ja vastaanottavaiset asiakkaat
- Yhteistyö, asioiden kirjaaminen ylös

Estävät / hankaloittavat tekijät

- Taloudelliset tekijät
- Asenteet
- Yhteistyötahojen tavoittaminen hankalaa
- Asiakasorganisaatio ei mahdollista esitettyjä ratkaisuja
- Perustyön tulostavoitteet painavat kehittämishankkeen ajoittain taka-alalle ja ovat osin ristiriidassa kehittämistyön kanssa

Sähköiset palvelut

- **Tavoitteet:**
 - Parantaa työfysioterapeuttien työn tuottavuutta ja asiakaspalvelua tarjoamalla osa palveluista sähköisesti
 - Kokeilla uusia toimintatapoja ja sähköisiä välineitä työfysioterapeutin työssä
- **Toimenpiteet:**
 - Yhden toimistotyötä tekevän asiakasviraston henkilöstölle on tehty kysely jossa selvitettiin asiakkaan toiveita ja valmiuksia sähköisestä neuvontapalvelusta tietokonetyön
 - TTL:n kanssa on kokeiltu sähköistä digikuvakonsultaatiota (ratkaisujen kehittäminen roskien keräilyyn ja kuljetukseen)
 - Työpajoissa on lisätty tft:ien tietoa mm. TTL:n ergonomian ratkaisupankkien käytöstä
 - Tft:t ovat saaneet käyttöönsä tablettitietokoneen ja älypuhelimet -> niiden hyödyntämistä omassa työssä opetellaan
- **Pilotin vaikutusten arviointi:**
 - Asiakkaille suunnatussa kyselyssä ei tullut esille uusia kehittämisideoita
 - Kuvan käyttöä työvälineenä on lisätty uusien välineiden ansiosta.
 - Sähköisiä linkkejä ja materiaaleja on koottu helposti löydettäväksi.
 - Asiakkaan opastamiseen esim. työhötulotarkastuksen yhteydessä on ideoitu videomateriaalia.

Sähköiset palvelut

Edistävät tekijät

- Välineistöä (kamerakännökät, tabletit) ja ohjelmistoja (intranet, videosovellukset) ja tietoa "sähköisessä muodossa" (ratkaisupankit, artikkelit, tietokannat) on nykyisin hyvin saatavilla

Estävät / hankaloittavat tekijät

- Oma ja asiakkaan osaaminen ei aina riitä välineistön parhaaseen mahdolliseen hyödyntämiseen
- Ohjelmistojen yhteensopivuus
- Ajan löytyminen palvelun kehittämiseen
- Tietosuojan tarpeet

Hankkeen arviointi

Tiedon taso, valmiudet ja osallistuminen työpaikkojen prosesseihin

- Alkukysely
 - kyselyyn vastasi 11 työfysioterapeuttia
 - Useampi kuin joka kolmas ei hyödyntänyt tutkittua tietoa omassa työssään
 - Noin puolet arvioi, että heillä oli tietoa ergonomista asioista liittyen työtilojen suunnitteluun ja hankintaprosesseihin, mutta heidän roolinsa näissä prosesseissa oli vähäinen
 - Lähes viidesosa arvioi, että heillä ei ollut riittävästi tietoja ja taitoja arvioida projektien vaikuttavuutta

Tiedon taso, valmiudet ja osallistuminen työpaikkojen prosesseihin

- Loppukysely
 - alkukyselyyn vastanneista työfysioterapeuteista 7 vastasi myös loppukyselyyn
 - ryhmätasolla muutokset olivat vähäisiä
 - useimmin tiedon tason ja / tai osallistumisen lisääystä raportoitiin työtilojen suunnitteluprosesseissa ja vaikuttavuuden arvioinnissa
 - hankintaprosesseissa osa vastaajista koki tiedon tason ja /tai osallistumisen heikommaksi kuin alkutilanteessa, kun taas osa koki niiden lisääntyneen. Tilanne oli sama myös laaja-alaisen ergonomiakäsityksen tuntemisen ja soveltamisen suhteen

Työfysioterapeuttien kokemuksia työpajatoiminnasta

- Työpajat ovat olleet voimaannuttavia
- Ergonomiatiedontaso on lisääntynyt
- Yhteiset keskustelut ovat auttaneet viemään pilottihankkeita eteenpäin
- On ollut mielenkiintoista kuulla muiden pilottien etenemisestä

Pohdintaa

- työpajojen jälkeen tehtyjen kyselyjen mukaan työntekijät kokivat saaneensa paljon uutta tietoa. Sen sijaan alku- ja loppukyselyissä tiedon tason ja prosesseihin osallistumisen osalta muutokset olivat vähäisiä.
 - asioiden käsittely työpajoissa saattoi tuoda esille mm. omien tietojen kapea-alaisuuden
 - omien toimintatapojen muuttaminen (esim. tieteellisen tiedon hyödyntäminen) on hidasta ja resursseja vaativaa
 - työfysioterapeuttien osallistumisen lisääminen eri prosesseissa on hidasta ja vaatii edelleen
 - moniammatillisen yhteistyön lisäämistä
 - eri osapuolten tietoisuuden lisäämistä työfysioterapeuttien osaamisen hyödyntämisestä
 - työfysioterapeuttien tehtävänkuvien ja työprosessien muokkaamista
 - Hankeen aikana on toimittu edelleen vanhoilla toimintatavoilla. Varsinainen uudistustyö ja hankkeen oppien hyödyntäminen on vielä tulevaisuutta.

Tulostavoitteiden saavuttaminen eri osavaiheissa

- **Kevät 2012:** Nykyiseen toimintatapaan johtanut kehityskulku on hahmotettu. Alkuanalyysi on ollut tärkeä osa muutostarpeen ymmärtämisessä ja kokonaisuuden hahmottamisessa.
- Alkuvaiheessa synnytytetyt innovaatiot kolmesta eri työfysioterapian toimintakonseptista kantoivat läpi hankkeen ja ovat olleet hyvänä pohjana kehittämislle. Ideoita on peilattu alun kriteereitä vasten
- **Syksy 2012:** Työpajoissa suunniteltiin pilottihankkeet vaikuttavuusnäyttöön perustuen sekä ensivaiheessa tehtyjen kriteerien pohjalta. Osaamista syvennettiin asiantuntijoiden avulla sekä omia tiedonhankintataitoja kehittämällä.
- **Kevät 2013:** Kaikki pilottihankkeet toteutettiin, mutta kaikkien kanssa ei päästy kevään kuluessa ihan loppuun asti. Kaikista pilottikokeiluista saatiin kuitenkin hyvä pohja uusien palveluprosessien ideointiin. Eryityisesti yhteinen keskustelu työstä ja sen tekemisen tavoista on kantanut eteenpäin.
- **Syksy 2013:** Työfysioterapiapalveluiden organisointi tulevalle vuodelle on sovittu. Uusien palveluiden tuotteistaminen on jo pitkällä, ja palveluprosessit on alustavasti kuvattu Tyken toimintajärjestelmään. Viimeistely on käynnissä.
- Hankkeet tulokset ja vaikutukset on arvioitu. Osa vaikutuksista nähdään vasta, kun palvelut saadaan käytäntöön.

Viestintä

- Pehkonen I, Rauas-Huuhtanen S, Toikka T, Nevala N. 2013. Occupational physiotherapists – development of knowledge and skills in ergonomics. Suullinen esitys NES 2013 –kongressissa, 11-14.8. 2013, Reykjavik, Islanti. (TSR:n matka-apuraha, hankenro 113177).
- Toikka T. Työfysioterapian uudet toimintakonseptit. Tykentyöfysioterapiapalveluiden uudistaminen 2012-2013. Suullinen esitys Eryn kevätseminaarissa 24.5.2013
(<http://www.ergonomiayhdistys.fi/2013/05/29/kuulumiset-eryn-kevatseminaarista/>)

Mitä jatkossa?

- TSR:n rahoittama hanke päättyy vuoden 2013 lopussa
- Pilottihankkeet ovat päättyneet.
- Piloteista saatuja kokemuksia on hyödynnetty uusien palveluiden kehittämisessä.
- On opittu keskustelemaan yhdessä työstä ja sen kehittämisestä.
- Palveluiden uudelleen organisointi on hyvässä vauhdissa.
Kehittämistyötä jatketaan ja jalkautetaan edelleen hankkeen päätyttyä.

